

Fördjupad dokumentation av statistiken

Lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis 2016

JO0306

*Varje statistikprodukt inom den officiella statistiken ska åtföljas av en aktuell **Beskrivning av statistiken**. Dessa publiceras under rubriken statistik på Skogsstyrelsens webbsida. Beskrivningarna ger en kortare sammanfattning av respektive undersöknings syfte, användning, genomförande och kvalitet.*

*Denna **Fördjupade dokumentation av statistiken** ger en mer detaljerad information om undersökningarna för de som vill veta mer än vad som täcks in i **Beskrivning av statistiken**. Den utgör också en del av den dokumentation som Skogsstyrelsen gör för att uppfylla riktlinjerna i *Code of Practice*, en uppförandekod för europeisk statistik.*

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1 Administrativa och legala uppgifter	3
1.1 Ämnesområde.....	3
1.2 Statistikområde.....	3
1.3 SOS-klassificering.....	3
1.4 Statistikansvarig.....	3
1.5 Produktansvarig.....	3
1.6 Uppgiftsskyldighet.....	3
1.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
1.8 Gallringsföreskrifter	4
1.9 EU-reglering	4
1.10 Dokumentation	4
1.11 Spridningsform.....	4
1.12 Frekvens.....	4
2 Syfte, användare och användarbehov	5
2.1 Syfte och historik.....	5
2.2 Statistik användning.....	5
2.2 Internationell rapportering.....	6
2.3 Uppföljning av användarnöjdheten.....	6
3 Uppgiftsinsamling	6
3.1 Uppläggning och genomförande.....	6
3.2 Population och ram.....	7
3.3 Urvalsförfarande.....	8
3.4 Mätinstrument	9
3.5 Insamlingsförfarande	14
3.6 Undersökningens flöde.....	15
3.7 Åtgärder för att minska uppgiftslämnarbördan	15
4 Statistisk bearbetning och redovisning	16
4.1 Skattningar, modeller, beräkningar	16
4.2 Redovisning	16
4.3 Kvalitet i redovisad data	17
4.4 Punktlighet	18
5 Utvärdering och uppföljning	19
5.1 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången.....	19
5.2 Genomförda och planerade kvalitetsstudier	19
5.3 Planerade förändringar i kommande undersökningar	19
6 Slutligt observationsregister	19

1 Administrativa och legala uppgifter

1.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Jord- och skogsbruk, fiske

1.2 Statistikområde

Statistikområde: Produktion i skogsbruket

1.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se <http://www.scb.se/sv /Om-SCB/Sveriges-officiella-statistik/>

1.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Skogsstyrelsen
Postadress: 417 55 Göteborg
Besöksadress: Frihamnen 16 B
Kontaktperson: Andreas Eriksson
Telefon: 031-705 62 86
E-post: andreas.eriksson@skogsstyrelsen.se

1.5 Produktansvarig

Myndighet/organisation: Skogsstyrelsen
Postadress: 106 48 Stockholm
Besöksadress: Valhallavägen 195
Kontaktperson: Thang Tran
Telefon: 08-442 25 77
E-post: thang.tran@skogsstyrelsen.se

1.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99). Föreskrift saknas.

1.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

1.8 Gallringsföreskrifter

Det sker ingen gallring av primärdata.

1.9 EU-reglering

Nej.

1.10 Dokumentation

Detta dokument utgör den huvudsakliga dokumentationen. Utöver detta finns en "[Beskrivning av statistiken](#)" som är mer översiktlig och som följer de krav på dokumentation som finns inom Sveriges officiella statistik. Frågor om undersökningen kan ställas till statistikproducenten enligt 1.5 ovan. För internt bruk finns vanligen också arbetsbeskrivningar och annan relevant dokumentation.

1.11 Spridningsform

Bland annat används följande media för spridning

- Skogsstyrelsens webbplats
- Statistiska centralbyråns webbplats
- Statistiska meddelanden (SM)
- Statistikdatabasen
- Statistiknyhet

Statistikdatabasen publiceras vid tidpunkten för de aviserade publiceringarna enligt publiceringskalendern för officiell statistik. En statistiknyhet på Skogsstyrelsens webbplats kungör publiceringen och länkar till de tabeller som ingår i publiceringen. Ibland kompletteras också statistiknyheten med ett pressmeddelande. Det finns möjlighet att prenumerera på "statistiknyheterna" via e-post genom att kontakta surendra.joshi@skogsstyrelsen.se. När de olika publiceringstillfällena infaller framgår av 1) Publiceringsplanen för officiell statistik på SCB:s webbplats 2) Skogsstyrelsens publiceringskalender för officiell och annan statistik. Publicering sker vanligen på förmiddagar.

1.12 Frekvens

Kvartal.

2 Syfte, användare och användarbehov

Statistik över lager är ofta en viktig komponent i olika ekonomiska beräkningar eller en indikator på konjunkturläget i en bransch. Detta gäller också lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis.

2.1 Syfte och historik

Syftet med undersökningen är att med rimlig precision skatta lagervolymer av barrsågtimmer, massaved och massaflis vid kvartalsslut. Redovisning sker per region (virkesbalansområde) samt för massaved även per träslag och lagringsplats (bilväg, terminal, industri).

Statistiken har flera användningar och kan sägas tillhöra basstatistiken inom skogssektorn.

Statistiken har samlats in sedan 1955. SCB har ansvarat för undersökningen, delvis på uppdrag av Skogsstyrelsen, för perioden 1955-2012. Från och med årsslutet 2013 produceras statistiken av Skogsstyrelsen. Statistiken bestod av två statistikprodukter t.o.m. år 2013; JO0305 Lager av barrsågtimmer (årsvis statistik) samt JO0306 Lager av massaved och massaflis (kvartalsvis statistik).

Från och med år 2014 har de båda statistikprodukterna slagits samman till den nya produkten JO0306 Lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis som redovisas kvartalsvis.

2.2 Statistikanvändning

Beräkningar av bruttoavverkning

Lageruppgifter används som en komponent i de bruttoavverkningar som beräknas av Skogsstyrelsen och som ingår i officiell statistik (JO0312). I de preliminära beräkningar av bruttoavverkningen som görs, den s.k. bruttoavverkningsmodellen, korrigeras framräknad virkesförbrukning med lagerförändringar vid årsslut.

Konjunkturbedömningar

Uppgifter om lager används som en av flera indikatorer vid konjunkturbedömningar inom skogsbruket och skogsindustrin. Här är inte minst skogsbranschen själv en flitig användare av statistiken.

Ekonomiska kalkyler och nationalräkenskaper

Inom olika ekonomiska kalkyler t.ex. nationalräkenskaper och skogsräkenskaper är lageruppgifter viktiga poster. Speciellt kan nämnas Economic Accounts for Forestry (EAF), en för samtliga EU-länder gemensam kalkyl över skogsbrukets intäkter, kostnader samt brutto- och nettoförädlingsvärde. EAF är också en s.k. satellitkalkyl till Nationalräkenskaperna.

Övrig användning

Uppgifterna används också för utredning eller andra ändamål inom skogsbruket, på myndigheter, av forskare etc.

2.2 Internationell rapportering

Uppgifterna ingår indirekt i internationell rapportering. EU:s statistikorgan, Eurostat, samlar årligen in uppgifter där lagerstatistik används. The Joint Forest Sector Questionnaire (JFSQ) samlar in uppgifter om avverkning, produktion och handel med trä och träprodukter. Innehållet i JFSQ sammanvänds och samordnas av ett antal internationella organisationer förutom Eurostat, UNECE, FAO, ITTO.

2.3 Uppföljning av användarnöjdheten

Undersökningen tas regelbundet upp på Skogsstyrelsens användarråd för skoglig statistik. I övrigt dokumenteras användarsynpunkter av produktansvarig som också gör bedömningar från fall till fall om synpunkter kan/ska beaktas. Synpunkter dokumenteras enligt en speciell *Rutin för hantering av synpunkter på statistiken*.

I samband med att produkten genomgick en större genomlysning 2012, presenterades det nya upplägget på ett av Skogsstyrelsens användarråd. Bland annat frågades då om rådets syn på vilka regioner som statistiken bör redovisas på, virkesbalansområde, landsdelar eller annan indelning. Valet föll på att bibehålla den dittillsvarande regionindelningen – virkesbalansområden. Förändringen att redovisa lager av barrsågtimmer per kvartal istället för som tidigare per år från och med 2013 föranleddes också av önskemål från användarhåll. Länk Minnesanteckningar från Skogsstyrelsens användarråd för skoglig statistik: <http://www.skogsstyrelsen.se/Myndigheten/Om-oss/Varverksamhet/Radgivande-grupper/Anvandarrad-skoglig-statistik/Dokumentation1/>.

3 Uppgiftsinsamling

Insamling sker kvartalsvis avseende lager den sista dagen i kvartalet

- 31 mars
- 30 juni
- 30 september
- 31 december

3.1 Uppläggning och genomförande

Vilka enheter som ska ingå i undersökningen, den s.k. undersökningspopulationen ett visst år, framställs inför det att kvartal 1 ska undersökas. Dessa företag kommer sedan att utgöra undersökningspopulationen för de fyra

kvartalen ett visst kalenderår. Därefter upprepas proceduren när ett nytt kalenderår påbörjas. De större företagen ingår permanent i undersökningen medan mindre sågverk byts ut genom lottningsförfarande varje år. Undersökningen är därmed delvis en totalundersökning och delvis en urvalsundersökning. Designen är optimerad för att ge bästa möjliga säkerhet i skattningarna med minsta möjliga kostnad och uppgiftslämnarbörda.

Enkäter samt missiv skickas ut så att de finns respondenterna tillhanda senast dagen före det datum undersökningen avser. Utskick sker med post eller e-post utifrån respondenternas preferenser. Svar lämnas på ett av följande sätt:

- 1) postsvar med svarskuvert,
- 2) e-postsvar eller
- 3) webbformulär.

Respondenterna väljer här själv vilket de föredrar. Sågverk som är organiserade under Skogsindustrierna redovisar lager enligt annat upplägg.

I normalfallet får respondenterna ca tre veckor på sig att besvara förfrågan. 2-3 dagar därefter skicka en påminnelse ut till dem som inte svarat. Under semesterperioden, när lager avseende 30 juni samlas in, förlängs svarstiden och därmed också framställningstiden någon vecka eftersom svarsperioden då infaller i semesterperioden.

Undersökningen sköts och administreras helt inom statistikfunktionen på Skogsstyrelsen (gäller den del som inte insamlas av Skogsindustrierna, se avsnitt 3.2).

3.2 Population och ram

Målpopulationen utgörs av alla företag som lagrar barrsågtimmer, massaved och massafällis; industrier, förvaltningar eller inköpsföretag. Delpopulationen sågverk erhålls årligen genom ett uttag ur SCB:s företagsregister. Populationen består av alla företag med SNI-kod 16101 (sågning av trä) som första, andra eller tredje näringskod. Delpopulationerna pappersbruk, förvaltningar/inköpsföretag uppdateras årligen av Skogsstyrelsen.

I undersökningspopulationen ingår 122 sågverk, 25 pappersbruk samt 20 inköpsföretag/förvaltningar. Pappersbruken totalundersöks liksom inköpsföretag och förvaltningar. De större sågverken totalundersöks också medan det görs ett årligt urval bland de mindre sågverken.

Populationen uppdateras i slutet av varje år varefter nytt urval görs. Alla företag som valts eller lottats ut till årets första kvartal ingår i statistikpopulationen för årets övriga tre kvartal varefter proceduren upprepas.

Undersökningspopulationen sågverk utgörs av företag med en årlig omsättning om minst 5 miljoner kronor enligt SCB:s Företagsregister. Beräkningar som gjorts visar att denna population täcker ca 98 procent av alla lager hos sågverk.

Detta trots att de sågverk som omsätter mindre än 5 miljoner kronor till antalet överstiger de med större omsättning. De stora lagervolymererna är starkt koncentrerade till ett fåtal mycket stora sågverk.

För att undvika dubbelredovisning från de sågverk som är organiserade under Skogsindustrierna samordnas undersökningen med den månatliga undersökning som genomförs av Skogsindustrierna bland sina medlemsföretag. Antalet sågverk som ingår i Skogsindustriernas insamling uppgick 2016 till ca 55 företag. För dessa erhåller Skogsstyrelsen en total uppgift avseende lager av barrsågtimmer per virkesbalansområde och kvartal.

3.3 Urvalsförfarande

För samtliga pappersbruk, förvaltningar och inköpsföretag samt för de större sågverken görs en totalundersökning. Den del av statistikpopulationen som undersöks med hjälp av stickprov är de mindre sågverken med omsättning mellan 5-49 miljoner kronor enligt SCB:s företagsregister och som inte ingår i Skogsindustriernas undersökning. Enligt företagsregistret 2016 fanns det 181 företag inom dessa omsättningsklasser och som bedrev ”sågning av trävaror”. Antalet företag inom varje omsättningsklass samt antalet utlottade efter det att Skogsindustriernas undersökningsföretag exkluderats illustreras i följande tabell:

Tabell 3.3 Stratifieringsplan sågverk

Antal per balansområde och omsättningsklass enligt företagsregistret

balansomr	5 000- 10 000 - 20 000 -					Summa
	- 4 999 tkr	9 999 tkr	19 999 tkr	49 999 tkr	50 000 tkr -	
1	243	12	8	5	11	279
2	271	11	8	9	15	314
3	217	16	8	2	6	249
4	435	23	15	17	15	505
	1166	62	39	33	47	1347

Urval per balansområde och omsättningsklass

balansomr	5 000- 10 000 - 20 000 -					Summa
	- 4 999 tkr	9 999 tkr	19 999 tkr	49 999 tkr	50 000 tkr -	
1	0	3	4	3	11	21
2	0	4	4	5	15	28
3	0	3	4	2	6	15
4	0	5	5	9	15	34
	0	15	17	19	47	98

Urvalet räknas upp med rak uppräknings (N/n) per strata. Företag som inte bedriver verksamhet ingår ändå i skattningen för att kompensera övertäckning i urvalsramen. Det gäller både om företaget avslutat sin verksamhet

före innevarande år eller om det sker under året. I det senare fallet bidrar företaget med volymer(>0) vissa månader och volymer (=0) andra månader. Urvalsfraktionen ökar med storleken på omsättningen och uppgår till ca 50 % för den högsta omsättningsklassen.

3.4 Mätinstrument

Undersökningsresultaten grundar sig på den postenkät, e-post svar eller webbformulär som uppgiftslämnaren fyller i. Svaren registreras manuellt med hjälp av webbformuläret Survey Generator. Uppdaterade versioner av frågeformuläret finns på Skogsstyrelsens webbplats <http://www.skogsstyrelsen.se/Myndigheten/Statistik/Om-statistiken/Skogsstyrelsens-undersokningar/>.

Missivbrev, blankett samt informations- och kontaktbrev som skickas ut inför varje år till nytillkomna företag redovisas på följande sidor:

Datum
2016-03-29

Enheten för Policy och Analys
Thang Tran
108 48 Stockholm
statistik@skogsstyrelsen.se
Tfn 08-442 25 77

Kvartalsvis insamling av uppgifter avseende lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis

Skogsstyrelsen är statistikansvarig myndighet för uppgifter om lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis. Resultaten utgör officiell statistik och publiceras på Skogsstyrelsens webbsida enligt fastställda publiceringstidpunkter samt i Skogsstatistisk årsbok.

Vi ber er redovisa lageruppgifter avseende den 31 mars på bifogad blankett.

För att vi ska kunna publicera statistiken relativt snabbt behöver vi svaren senast **den 20 april**. Publicering av resultaten kommer att publiceras 21 maj på Skogsstyrelsens webbsida www.skogsstyrelsen/statistik.

Vill Ni ha ytterligare information om undersökningen kan ni kontakta undertecknad.

Tack på förhand för Ert samarbete!

Med vänlig hälsning

Thang Tran
Statistiker
Skogsstyrelsen

Här lämnade uppgifter är sekretesskyddade enligt 24 kap 8§ offentlighets och sekretesslagen (2009:400).

Uppgifter om lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis

Insänds till Skogsstyrelsen i bifogade svarskuvert senast den Dag Månad

Avser lager den Dag Månad År

För Anläggning [id]

Instruktioner

Lageruppgifterna ska omfatta hela företaget. Även lager hos dotterföretag (fristående juridiska enheter) ska medräknas.

Medräkna i lageruppgifterna alla mottagna kvantiteter och försälda men ej levererade kvantiteter.

Lageruppgifterna bör genomgående anges i kubikmeter fast mått under bark (m³ f ub).

Omräkningsfaktorer från handelsmått till m ³ f ub			
Handelsmått	Beskrivning	Träslag	Omräkningsfaktor
m ³ f pb	På bark	Gran, tall Lövträd	0,88 0,85
m ³ to	Toppmått	-	1,23
m ³ ml	Mittmått	-	1,00
m ³ tob	Travmått obarkat	-	0,61
m ³ s	Flis	-	0,37

Regionindelning

- Region 1 Län Västermanland, Västerbotten, Norrbotten, Jämtland (exkl. Härjedalens kommun)
- Region 2 Län Stockholm, Uppsala, Gotland, Västmanland, Dalarna, Gävleborg samt Härjedalens kommun
- Region 3 Län Västra Götaland (exkl. Ale, Lerum, Vårgårda, Bollebygd, Tranemo, Lilla Edet, Mark, Svenljunga, Hemljunga, Vänersborg, Trollhättan, Alingsås, Borås och Ulricehamn kommun), Värmland, Örebro samt Habo och Mulsjö kommun
- Region 4 Län Södermanland, Östergötland, Jönköping (exkl. Habo och Mulsjö kommun), Kronoberg, Kalmar, Blekinge, Skåne, Halland samt kommunerna Ale, Lerum, Vårgårda, Bollebygd, Tranemo, Lilla Edet, Mark, Svenljunga, Hemljunga, Vänersborg, Trollhättan, Alingsås Borås och Ulricehamn.

1. Lager av barrsågtimmer

Sågtimmer, fanertimmer, sågkubb samt spertimmen. Anges i m ³ f ub.		Region 1	Region 2	Region 3	Region 4
Sågverk	Anläggning där försågning av rundvirke sker utan eller med integrering med vidareförädling, t.ex. hyvlning, emballagetillverkning, möbeltillverkning.				
Terminal	Mellanlagringsplats där barkning, sortering och mätning kan förekomma t.ex. järnvägsterminal, hamn.				
Bilväg och övrigt	Avses främst framkör till bilväg.				

2. Lager av massaved och massaflis

Blandning av barrmassaved redovisas som massaved av tall. Anges i m ³ f ub.		Region 1	Region 2	Region 3	Region 4
Barr- / Tallmassaved	Vid fördelingsindustri				
	terminal				
	bilväg och övrigt				
Granmassaved	Vid fördelingsindustri				
	terminal				
	bilväg och övrigt				
Lövmassaved	Vid fördelingsindustri				
	terminal				
	bilväg och övrigt				
Massaflis* (Anges i m ³ f ub)					

*Massaflis avser enbart massaflis från industri

Kommentarer		
Företagets kontaktperson	Telefon (riktnr och abonentnr)	E-post

Enheten för policy och analys
Thang Tran
thang.tran@skogsstyrelsen.se
Tfn 08-442 25 77

Datum
2016-03-02

Låsta

Inför ny undersökningsomgång

Ni har blivit utlottade, bland de företag som registrerats bedriva sågning, att ingå i undersökningen om lager för 2016. Syftet med undersökningen är att med en rimlig precision skatta lagervolymer av ~~harrsågtimmer~~, massaved och massaflis vid kvartalsslut. Statistiken har samlats in sedan 1955.

Om ni inte har lager av någon av ovanstående sortiment så ber vi er att kommentera detta i bifogat svarstalong och skicka tillbaka till oss så tas ni bort från undersökningen.

Skogsstyrelsen ansvarar för att sekretess garanteras enligt 24 kap 8§ offentlighets och sekretesslagen (kap 24, 8§). Erhållna svar kommer endast att användas för sammanställningar på aggregerad nivå och enskilda svar kommer inte att kunna utläsas.

Resultaten utgör officiell statistik och publiceras på Skogsstyrelsens statistikdatabas och i rapportform samt på Statistiska centralbyråns webbplats enligt fastställda publiceringstidpunkter.

För att säkerställa att vi etablerar kontakt med den mest lämpliga personen inom ert företag för besvarande av senare utskick önskar vi stämma av detta. Vänligen komplettera med kontaktuppgifter och skicka tillbaka till oss i bifogat svarskvart **senast 18 mars**. Det första utskicket kommer sedan att avse lager per den 31 mars.

Vi vill göra uppgiftslämnandet så smidigt som möjligt för er. Därför kommer ni att erbjudas möjlighet att lämna uppgifter på flera sätt. Blanketten i pappersformat via posten, Excel via e-post eller via ett webbformulär.

Det är vår förhoppning att vi kommer att ha ett gott samarbete under årets fyra insamlingar då det ligger i allas intresse att vi får en så korrekt statistik som möjligt på området.

Vänligen

Thang Tran
Statistiker
Skogsstyrelsen

Postadress
Huvudkontor
Skogsstyrelsen
551 83 Jönköping

Besöksadress
Valigatan 8
Jönköping

Telefon
036-35 93 00
Fax
036-16 61 70

Organisationsnr
202100-5612
Momsreg.nr
BE202100561201

E-post
skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se
www.skogsstyrelsen.se

Enheten för policy och analys
Thang Tran
thang.tran@skogsstyrelsen.se
Tfn 08-442 25 77

Id

Svartalong inför ny undersökningsomgång

Avser:

1. Säger ni barrsågtimmer? Ja Nej
2. Har ni lager av barrsågtimmer, massaved eller massaflis från den egna industrin? Ja Nej

Kommentar

3. Om ja, vem är bäst lämpad att lämna dessa uppgifter?

Kontaktperson:

E-post:

Telefon:

Adressfält:
(Fylls i endast om du önskar lämna uppgifter på postenkät)

4. Hur vill du lämna uppgifterna?

(sätt kryss för det alternativ som föredras)

- Excelfil via e-post
- Webbformulär (lösenord och länk skickas till angivet e-post)
- Postenkät

3.5 Insamlingsförfarande

Uppgifter om lager lämnas via enkäter som skickas ut så att de finns respondenterna tillhanda senast dagen före det datum lagren avser. Utskick sker med post eller e-post utifrån respondenternas preferenser.

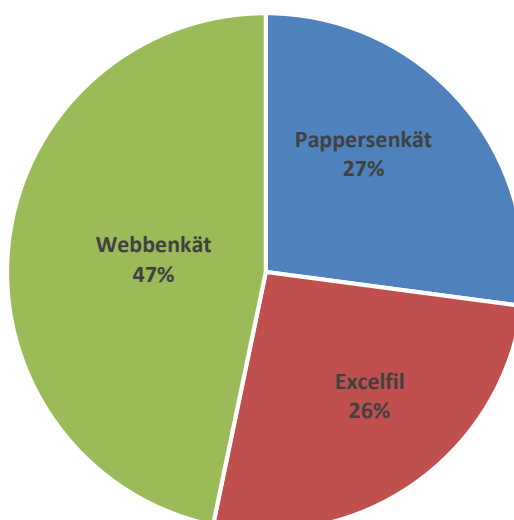
I normalfallet får respondenterna ca tre veckor på sig att besvara förfrågan. 2-3 dagar därefter skicka en påminnelse ut till dem som inte svarat. Under semesterperioden, när lager avseende 30 juni samlas in, förlängs svarstiden och därmed också framställningstiden någon vecka.

Undersökningen sköts och administreras helt inom statistikfunktionen på Skogsstyrelsen (gäller den del som inte insamlas av Skogsindustrierna, se avsnitt 3.2). Ett speciellt e-postkonto används för utskick och mottagande av e-post. E-postkontot är behörighetsskyddat och kan bara nås av de personer som direkt arbetar med undersökningen.

Uppgifterna registreras, granskas och rättas. Bearbetningar och skattningar utförs manuellt i programvaran Excel. Vid behov kompletteras uppgifterna genom återkontakt med uppgiftslämnarna. Kontroller på makronivå genomförs mot slutet av varje undersökningsomgång.

Diagrammet nedan illustrerar fördelningen för de olika svarsformerna per den 31 december 2015.

Diagram 3.5 Fördelning för de olika svarsformerna.

3.6 Undersökningens flöde

Undersökningen genomförs på liknande sätt varje kvartal. Framställningstiden uppgår till ca 45-50 dagar. Statistik avseende 30 juni har någon vecka längre framställningstid på grund av att semesterperioden infaller under svarstiden.

Tabell 3.6 Tidsplan 2016

	Kvartal 1						Kvartal 2						Kvartal 3						Kvartal 4					
	v. 9	v. 10	v. 13	v. 14 - v. 16	v. 17	v. 20	v. 27	v. 28 - v. 34	v. 35	v. 37	v. 39	v. 40 - v. 43	v. 44	v. 46	v. 1	v. 2 - v. 4	v. 5	v. 7						
Urvalsdragning																								
Uppdatering av kontaktpersoner																								
Utskick																								
Registrering och kontroll av data																								
Påminnelse																								
Publicering																								

3.7 Åtgärder för att minska uppgiftslämnarbördan

Från och med kvartal 1 2016 har vi tagit bort frågan om barrsågtimmer per lagringsplats. Vi samlade tidigare in uppgifterna utan att kunna redovisa eftersom Skogsindustriernas statistikinsamling inte omfattar lagringsplats.

Alla företag som ingår i undersökningen får välja vilket sätt de föredrar att lämna uppgifter på; enkät, Excelfil eller webbenkät. Möjligheten har införts av två orsaker. Att minska bortfallet samt att minska den upplevda uppgiftslämnarbördan.

De större företagen svarar för en så stor andel av lagren att det inte går att undvika att dessa ständigt ingår i undersökningspopulationen. De mindre sågverken, för vilka det görs urval, lottas ut en gång om året varefter de ingår i undersökningen de fyra kvartal som aktuellt kalenderår omfattar. Därefter sker en ny utlottning. Lottning sker av praktiska skäl ”med återläggning”.

Den nedre cut-off gränsen innebär att de minsta (och flesta) sågverk inte omfattas av undersökningen. Cut-off gränsen är införd av två anledningar: 1) tillräcklig kvalitet i relation till kostnader uppnås ändå 2) minskad uppgiftslämnarbörda.

4 Statistisk bearbetning och redovisning

4.1 Skattningar, modeller, beräkningar

Det är uppgifter som uppgiftslämnarna angett i sina svar som ligger till grund för lagerberäkningarna. Imputering förekommer endast vid objektbortfall i delpopulationerna pappersbruk och förvaltningar/inköpsföretag. Skulle man vid granskning av svaren upptäcka ett misstänkt partiellt bortfall eller en outlier kontaktas uppgiftslämnaren för komplettering. Ändringar av angivna svar görs endast då det är uppenbart att man svarat i fel enhet (svar i tusental etc.). Det förekommer att svar inkommer för sent eller att respondenter korrigerar senast rapporterad uppgift. Av den anledningen har införts principen att korrigeringar i redan publicerat material görs vid behov för det närmaste föregående kvartalet när nytt kvartal publiceras. Därefter anses resultaten vara slutliga. Resultaten kan alltså betraktas som preliminära när de först publiceras och bli slutliga vid publicering av nästföljande period.

Skattningar av resultat beräknas först för tre delpopulationer; sågverk, pappersbruk samt förvaltningar/inköpsföretag. Resultaten summeras därefter ihop till totaler där också resultat från Skogsindustriernas undersökning ingår.

Varje företag i undersökningspopulationen bidrar till totalen med sina svar multiplicerat med en s.k. uppräkningsfaktor. Denna uppräkningsfaktor varierar beroende på om företaget tillhör en totalundersökt delpopulation (strata) eller en där urval görs. Den varierar dessutom beroende på om det finns bortfall i den delpopulation företaget tillhör. De största företagen som ingår i delpopulationer som totalundersöks och där bortfall inte förekommer kommer att få uppräkningsfaktorn 1. Vissa mindre sågverk som tillhör delpopulationer där urval görs kan få uppräkningsfaktorer på ca 4-6. Det betyder att de i genomsnitt representerar 4-6 liknande sågverk som inte undersöks.

För tillfället beräknas och publiceras inga osäkerhetsmått i anslutning till statistiken. I kvalitetsstudien som genomfördes i december förra året slogs det fast att arbetet kring ramen och de ingående variablerna bedöms som viktigare än fortsatt arbete med medelfelsrutiner som endast berör de minsta volymerna (se avsnitt 5.2.).

4.2 Redovisning

Nedan redovisas de tabeller och beskrivande avsnitt som redovisas i SM och statistikdatabasen.

JO0306 SM (årsvis)

1. Lager av virkesråvara vid årsslut
2. Lager av virkesråvara per virkesbalansområde vid kvartalsslut
3. Lager av massaved per sortiment vid kvartalsslut
4. Lager av tall- och barrmassaved per virkesbalansområde vid kvartalsslut

5. Lager av granmassaved per virkesbalansområde vid kvartalsslut
6. Lager av lövmassaved per virkesbalansområde vid kvartalsslut
7. Lager av tall- och barrmassaved per lagringställen vid kvartalsslut
8. Lager av granmassaved per lagringställe vid kvartalsslut
9. Lager av lövmassaved per lagringställe vid kvartalsslut

Tabeller i Statistikdatabasen

1. Lager efter virkesråvara och årsslut
2. Lager efter virkesbalansområde, virkesråvara och kvartalsslut
3. Lager av massaved efter sortiment och kvartalsslut
4. Lager av massaved efter virkesbalansområde, sortiment och kvartalsslut
5. Lager av massaved efter sortiment, lagringställen och kvartalsslut

4.3 Kvalitet i redovisad data

Undersökningen bedöms hålla bra kvalitet. I samband med förändringarna i undersökningen som genomfördes fr.o.m. 2013 förekom till en början viss dubbelräkning. Inköpsföretag och de industrier som ingår i samma huvudkoncern rapporterade i vissa fall samma lager. Dessa fel är korrigerade i statistiken och bör vara eliminerade nu.

Uppgifterna avseende massaved bygger på totalundersökningar varför det inte förekommer några urvalsfel. Fel beroende på över- eller undertäckning i ramen ska inte heller förekomma. Populationen är relativt liten (ca 25 företag) och uppdateringar av ramen sker löpande. Eventuella andra felkällor som t.ex. dubbelrapportering, bearbetningsfel eller fel i uppgiftslämnandet kan förekomma.

Uppgifterna avseende barrsågtimmer och massaflis bygger på totalundersökning av de större företagen och urvalsundersökning av de mindre företagen. Eftersom merparten av produktionen är starkt koncentrerad till ett fåtal mycket stora enheter täcks den största del av lagren in bland de totalundersökta företagen. Den del av de totala lagren som samlas in via stickprov är ca 2 procent. Det betyder att även om urvalsfel förekommer inom den urvalsundersökta populationen påverkar det inte skattningarna av de totala lagren nämnvärt.

Fel beroende på under- eller övertäckning i ramen kan förekomma men bedöms påverka resultaten marginellt. Företagsregistrets SNI-kod ”sågning av trä” som används för att identifiera sågverk innehåller även andra typer av industrier vilket ger en övertäckning. Av de 39 nya utlottade företag att ingå i årets undersökning meddelade 29 företag att de inte bedriver sådan verksamhet.

Cut-off gränsen för sågverk, som är satt till 5 miljoner kronor i omsättning enligt Företagsregistret, innebär att undersökningen och de redovisade lagren i statistiken som publiceras täcker ca 98 procent av alla lager av barrsågtimmer. För massaved och massaflis bedöms täckningen vara nära 100 procent.

För den delpopulation sågverk där Skogsindustrierna står för insamlingen saknas uppdelning på lagringsställe sedan 2011. Statistik över lager av barr-sågtimmer kan därför inte längre redovisas per lagringsställe (bilväg, virkes-terminal, sågverk).

För sågverk som tillhör Skogsindustriernas insamling saknas också uppgifter om mängd massafelis. Det betyder att den totala mängden massafelis underskattas i undersökningen. Det har hittills inte gjorts någon skattning av hur stora mängder massafelis det handlar om.

Svarsfrekvensen är hög i undersökningen. Under 2015 uppgick den genomsnittliga svarsfrekvensen till ca 85 procent. Bland de större sågverken, pappersindustrierna och inköpsföretagen var svarsfrekvensen vanligtvis betydligt högre än så. Kompensation för bortfallet sker genom rak uppräknings, vilket innebär att man skattar som om de svarande utgjorde det ursprungliga urvalet.

Tabell 4.3 Redovisning av bortfall

		2015KV1		2015KV2		2015KV3		2015KV4	
		Svarat	Bortfall	Svarat	Bortfall	Svarat	Bortfall	Svarat	Bortfall
Samtliga	Antal	128	28	128	28	140	17	135	22
	Procent	82%	18%	82%	18%	89%	11%	86%	14%
Massabruk	Antal	25	0	25	0	26	0	26	0
	Procent	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%
Inköpsföretag	Antal	18	2	18	2	20	0	20	0
	Procent	90%	10%	90%	10%	100%	0%	100%	0%
Sågverk	Antal	85	26	85	26	94	17	89	22
	Procent	77%	23%	77%	23%	85%	15%	80%	20%

Bortfallet bland de sågverk som branschen själv samlar in är enligt uppgift mycket liten eller obefintlig.

4.4 Punktlighet

Publicering följer publiceringskalendern. Eftersom det är en regelbundet återkommande undersökning med fasta rutiner är det ytterst ovanligt med förseningar. Under 2015 publicerades samtliga fyra publiceringar i tid. För 2016 kommer inga förändringar i undersökningen att genomföras varför angivna publiceringstidpunkter förväntas följas. Dessa är:

- 19 maj avseende kvartal 1
- 15 september avseende kvartal 2
- 17 november avseende kvartal 3
- 16 februari 2017 avseende kvartal 4

[Länk publiceringskalendern.](#)

5 Utvärdering och uppföljning

5.1 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången

Resultat för fjärde kvartalet publiceras numera i den nya rapportformen Statistiska meddelanden samt på Skogsstyrelsens statistikdatabas för officiell statistik. Resultat från de tre övriga kvartalssluten kommer endast att offentliggöras på databasen. De nya tabellerna är mer renodlade och viktigt att poängtera är att inga tidigare tidsserier har avslutats. Den nya rapportformen ger utrymme att kommentera statistiken och visualisera med figurer och diagram.

5.2 Genomförda och planerade kvalitetsstudier

En kvalitetsstudie avseende täckningsgraden av Skogsindustriernas enkät, möjligheterna att publicera lager av barrsågtimmer efter lagringsställe samt beräkning av medelfel genomfördes i december 2015 och dialog och uppföljning med Skogsindustrierna har inletts. I dialogen framgick att Skogsindustrierna inte har något intresse av att inkludera frågan om lagringsplats i sin undersökning och att volymer i bilvägslager inte ingår i deras undersökning.

För de företag som ingår i Skogsstyrelsens undersökning utgörs drygt halva volymen av bilvägslager. Sågverken i populationen har ca 20% av lagret vid bilväg. Skogsindustriernas medlemmar har troligtvis mer volymer i lager, som är okända i statistiken. Om relationerna är densamma som för de företag som ingår i Skogsstyrelsens underlag så riskerar vi att helt missa 300 000 – 900 000 m³sk barrsågtimmer.

5.3 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Eventuellt kan det komma att behöva utarbetas en ny urvalsmetod och enkät. Samtal kring detta bör om möjligt göras i samråd med användarrådet och Skogsindustrierna, vilket eventuellt kan innebära ett omtag i diskussion kring ingående variabler och andra utvecklingsfrågor. Arbetet kring ramen och de ingående variablerna bedöms som viktigare än fortsatt arbete med medfelsrutiner som endast berör de minsta volymerna (totalundersökning i stratum med större aktörer, dvs. osäkerhet pga. urvalsförfarande endast berör mindre aktörer och mindre volymer).

6 Slutligt observationsregister

I det här dokumentet har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Register	Lager och förbrukning
Registervariant	Lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis
Registerversion	2016

Nedan följer fortsatt dokumentation av registrens detaljerade innehåll. Här beskrivs alla variabler och värдемängder m.m.

Variabler (antal)	Definitioner
Virkesbalansområde 1	Län Västernorrland, Västerbotten, Norrbotten, Jämtland (exkl. Härjedalens kommun)
Virkesbalansområde 2	Län Stockholm, Uppsala, Gotland, Västmanland, Dalarna, Gävleborg samt Härjedalens kommun
Virkesbalansområde 3	Län Västra Götaland (exkl. Ale, Lerum, Vårgårda, Bollebygd, Tranemo, Lilla Edet, Mark, Svenljunga, Herrljunga, Vänersborg, Trollhättan, Alingsås, Borås och Ulricehamn kommun), Värmland, Örebro samt Habo och Mullsjö kommun
Virkesbalansområde 4	Län Södermanland, Östergötland, Jönköping (exkl. Habo och Mullsjö kommun), Kronoberg, Kalmar, Blekinge, Skåne, Halland samt kommunerna Ale, Lerum, Vårgårda, Bollebygd, Tranemo, Lilla Edet, Mark, Svenljunga, Herrljunga, Vänersborg, Trollhättan, Alingsås Borås och Ulricehamn.
Sågverk/förädlingsindustri	Anläggning där försågning av rundvirke sker utan eller med integrering med vidareförädling, t.ex. hyvling, emballagetillverkning, möbeltillverkning.
Terminal	Mellanlagringsplats där barkning, sortering och mätning kan förekomma t.ex. järnvägsterminal, hamn.
Bilväg och övrigt	Avses främst framkört till bilväg.
Barrsågtimmer	Sågtimmer av tall och gran
Tallmassaved	Massaved av tall
Granmassaved	Massaved bestående av enbart gran
Lövmassaved	Massa framställd av lövved
Massaflis	Flis för tillverkning av massa